

Szturnuszrajzok 1976-ban

Valamennyi rajz 20 cm-es távcsövekkel készült. Deicsics László = DE és Keszthelyi Sándor = KS /Budapest/ az Uránia Csillagvizsgáló refraktorát használta, 147 és 380x-os nagyítással. Trexler László és Vörös József = TV /Esztergom/ saját készítésű Newton-reflektorokkal figyeltek 150 x-el. A használt Szturnusz-sablonnál a bolygókorong két tengelye 42,5 és 46 mm volt. A bolygó látszó mérete januárban 18,5x20,5 , májusban 16x18 ívmásodperc volt. A rajzok átlagosnak mondhatók, így amnyi megállapítható: a Szturnusz elég nehéz objektum egy nagyobb távcsővel is, mert a felszíni alakzatai nem nagyon kontrasztosak.

/Ábrákat lásd 22.oldalon/

Keszthelyi Sándor
Budapest

. . .

Messier objektumok között

Összeállításunkban három látványos objektummal: két gömbhalmazzal és egy planetáris köddel jelentkezőnk.

M57 $18^{\text{h}}51,7+32^{\text{o}}58'$, 9,3 mg., $s = 1,2 \times 1$, 2100 fényév. Planetáris köd a Lyrában. A híres Gyűrűsködöt 1779-ben fedezte fel Antoine D'Arguier /és nem Messier/ Toulouse-ban. Vizuálisan 74x62 méretűnek becsülte Carl Wirtz. Fényképeken a nagy tengelyt 83"-nek mérték ki. Webb ezt írja róla: " A híres Gyűrűsköd az egyetlen, amely kis távcsövekkel is látható. Egyharmad távolságra van a Béta és a Gamma Lyra között, könnyen megtalálható. D'Arguier a Bode-féle üstökös megfigyelése közben fedezte fel. Messier úgy írja le, mint egy kerek fényfoltot, amely mintha nem is csillagokból állna, habár a legnagyobb távcsövek sem így mutatják. W. Herschel ismer fel az elliptikus gyűrűben egyedi csillagokat. Később Rosse és Bond felbontotta ezeket. Chacornac a nagy Foucault-